

UAB "Arbovita ir Ko"

Gėlių g. 38, Serdokų k., LT - 70201, Vilkaviškio raj. sav.

**Adresas korespondencijai: Pietario 11, LT- 70116,
Vilkaviškis**

Įmonės kodas 304067565

PVM kodas LT100011236118

Tel.+370 686 94 595

El. p. arbovita@gmail.com, info@arbovitairko.lt

www.arbovitairko.lt

Atsiskaitomoji sąskaita AB Šiaulių bankas Nr.

LT697181800041467617

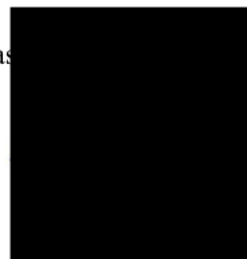
Duomenys kaupiami ir saugomi VĮ Registų centras

Marijampolės skyriuje

**PAPRASTOJO UOSIO, AUGANČIO ŠV. MYKOLO IR MAIRONIO
GATVIŲ SANKIRTOJE ESANČIAME SKVERE, VILNIUJE,
BŪKLĖS IR PERSPEKTYVOS**

ARBORISTINĖS EKSPERTIZĖS AKTAS

Parengė: ekspertas arboristas

2024 metai

MEDŽIO ARBORISTINIS ĮVERTINIMAS

2024-06-03

Vilnius

Užsakovas: VšĮ Vilniaus miesto parkai
Užsakovo atstovas: Laimonas Čiakas
Tel. +37061428456

Užsakovo adresas: M. K. Čiurlionio g. 100, LT-03100 Vilnius

Objektas: uosis šv. Mykolo ir Maironio g. sankirtoje skvere Vilniuje;

Užduoties turinys: medžio būklė ir perspektyva;
Apžiūros data: 2024-05-28

Medžių priežiūros klausimai nesprenžiami stereotipiškai, kiekvienam augalui taikomas individualus požiūris ir priimami individualūs sprendimai, pagrįsti žiniomis ir ilgamete patirtimi. Šios išvados pateiktos remiantis rekomenduojamais tarptautiniais arboristikos kriterijais ir metodika, suformuotais ilgalaikės praktikos metu.

Užsakovas prašo atsakyti į klausimą ir pateikti išvadas:

1. Paprastojo uosio, augančio šv. Mykolo ir Maironio gatvių sankirtoje esančiame skvere, Vilniuje, būklė esamu momentu ir perspektyva.

Aprašomoji dalis

Medžių fiziologinė būklė, biomechaninis stabilumas vertinti pagal 2007-12-14 LR AM ministro įsakymą D1-673 Dėl želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo, 2008-06-26 LR AM ministro įsakymą D1-343 Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo, 2008-01-08 LR AM ministro įsakymą D1-5 Dėl Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo, Tarptautinės arboristikos draugijos (International Society of Arboricultural (ISA)) parengtą Medžių rizikos vertinimo programą (Tree Risk Assessment Manual), Europos arboristikos tarybos (European Arboricultural Council) parengtą medžių priežiūros vadovą.

Vertinant medžių keliamas grėsmes urbanizuotose, žmonių tankiai lankomose teritorijose, pasaulinėje praktikoje dažniausiai vartojamos dvi sąvokos: a) pavojingi aplinkai medžiai ir b) medžių defektai (struktūrinės ydos). Pavojingas aplinkai medis – tai medis, turintis struktūrinių ydų, dėl kurių jis visas arba jo dalis gali griūti/lūžti, sukeldamas pavojų žmonėms ir/arba kitiems netoliese esantiems objektams. Medžio defektai arba struktūrinės ydos – dažniausiai mechaninio pobūdžio sužalojimai ar ligų padaryti pažeidimai, silpninantys stiebą, šaknų sistemą ir (arba) šakas, ko pasekoje atskiros medžio dalys apmiršta, atsiranda struktūriniai pažeidimai (pvz. sekli šaknų sistema, daugiakamieniškumas, silpnos šakų prisisegimo vietos, trapi kamieno mediena, įvairūs įtrūkimai ir pan.).

Vieningos medžių keliamo pavojaus (rizikos) vertinimo metodikos pasaulyje nėra, be to, kiekvienos šalies ar net miesto adaptuotoje metodikoje juntama ženkli subjektyvumo dozė. Taip yra dėl šių pagrindinių priežasčių:

1. Neįmanoma numatyti aplinkybių, dėl kurių ir kada medis žus ateityje (žūti, lūžti ar išvirsti, susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, gali ir visiškai sveikas medis).
2. Urbanistinė aplinka pasižymi stipriu antropogeniniu poveikiu, dėl ko visiškai sveikų medžių miestų želdiniuose praktiškai nėra. Medžių sveikatingumo stoka paaiškinama tiek solidžiu gyvenvietėse, parkuose augančių medžių amžiumi, tiek tiesioginių stresorių, tokių kaip prastos dirvožemio savybės, oro ar grunto užterštumas, prasta genėjimo kultūra, įvairūs mechaniniai pažeidimai ir pan., gausa.
3. Medžiai miestuose, ypač seni, laikomi didele vertybe, todėl jie paprastai prižiūrimi bei saugomi iki „kritinio momento“ (dažniausiai – iki visiško nudžiūvimo, aiškaus mechaninio stabilumo arba estetinės vertės praradimo). Neretai net profesionalūs medžių priežiūros specialistai, arboristai negali vienareikšmiškai atsakyti, ar akivaizdžių struktūrinių ir sveikatos problemų turintį medį dar verta palikti augti, o medžio būklę įvertinti patikima skaitine išraiška yra praktiškai sudėtinga. Tokiais atvejais pasitelkiamos žinios, patirtis ir surinkta informacija, leidžiantys suskirstyti medžius į sąlygines (ir dėl to subjektyvias) pavojingumo/būklės kategorijas.

Mūsų metodika iš esmės apima kompleksinį išorinės medžio sveikatingumo būklės, struktūrinių defektų (tiek išorinių, tiek vidinių) įvertinimą. Vertinant medžio stabilumą, svarbu nustatyti puvinio išplitimo mastą ir pobūdį. Tam reikalingos specialios technologijos ir patirtis.

Vizualaus medžių bei jų aplinkos vertinimo metodika yra parengta remiantis Tarptautinės arboristikos draugijos (*International Society of Arboriculture, ISA*)) parengta ir taikoma metodika, derinant su Lietuvoje įgyta patirtimi.

Kiekvieno medžio individualaus vertinimo metu analizuojami duomenys:

ŽELDINIO BŪKLĖS VERTINIMAS

1. Gyvybingumas. Medžio gyvybingumas (gyvybinės funkcijos, fiziologinis gyvybingumas) apibūdina atskirą medį jo fiziologinių funkcijų dinamikos požiūriu. Gyvybingumas vertinamas remiantis išsamia medžių požymių (simptomų) ir jų masto analize:

- defoliacijos lygis (arba numatomas esamų spyglių sezonų skaičius),
- asimiliacijos organų dydžio ir spalvos pasikeitimai,
- pastebimas asimiliacijos organų užsikrėtimas ligomis ar kenkėjais,
- ūglių vystymosi dinamika,
- šakų formos pokyčiai viršutinėje vainiko dalyje,
- džiūvimas lajos vainiko šonuose,
- jaunų ir vidutinio amžiaus medžių augimo į aukštį dinamika.

2. Fiziologinė būklė. Medžio fiziologinė būklė (ydos ir pažeidimai) apibūdinami bendro mechaninio vientisumo požiūriu. Fiziologinė būklė vertinama remiantis išsamiau tokių požymių (simptomų), stebimų ant medžio, ir jų masto įvertinimu:

- mechaninis pažeidimas,
- medienos grybų ir (arba) ksilofaginių vabzdžių kolonizacijos procesai,
- negyvų šakų buvimas,
- kamieno ertmių ir dreivių buvimas,
- pažeistų šakų ir šakų su ydomis buvimas.

Fiziologinė būklė atspindi visus medžio kaip mechaninio objekto sutrikimus, atsižvelgiant į jų tiesioginį poveikį visam individo tvarumui ir stabilumui.

3. Stabilumas. Medžio fiziologinė būklė yra pilnos diagnostikos išdava, parodanti bendrą visų medžio ydų ir pažeidimų diapazoną, skiriančią vertinamą medį nuo standartinio tos rūšies individo. Stabilumas, priešingai, fiksuoja tik pažeidimus ir struktūrines ydas, kurie neigiamai veikia medžio stabilumą. Klasikinis pavyzdys, parodantis šių požiūrių skirtumą, yra medis po radikalaus viršūnės pašalinimo (pvz., daliai lajos nulūžus dėl audros ar dirbtinio poveikio). Nors tai reiškia blogėjančią medžio gyvybingumo būklę, stabilumo požiūriu tai yra procesas, kuris gali (trumpam) pagerinti individo stabilumą. Atliekant vizualinį medžių vertinimą, atsparumo lūžimui įvertinimas yra tik dalis tyrimo. Atsparumas išvirtimui vertinamas tik atsižvelgiant į vizualiai akivaizdžiai matomus požymius ir diagnostinius simptomus. Medžio atsparumą išvirtimui galima apibūdinti tik naudojant tokius tyrimo metodus, kurie paremti instrumentiniais tyrimais (pvz., tempimo-gniuždymo testas). Atliekant medžio stabilumo vertinimą būtina įvertinti rastų ydų (defektų) mastą ir jų įtaką medžio stabilumui, o ne numatyti medžio nuvirtimo laiką.

4. Perspektyvumas. Medžio perspektyvumas paprasčiau apibūdina numatomą medžio gyvavimo laiką konkrečiame areale atsižvelgiant į individo būklę (gyvybingumą, sveikatos būklę, stabilumą), į arealo ribas ir augimvietės savybes.

Ilgalais perspektyvumas – medis auga tinkamame areale ir išliks tvarus dešimtmečiais (numatoma daugiau nei 10 metų);

Trumpalaikis perspektyvumas (laikinas perspektyvumas) - medis auga laikinai tvariame areale arba yra tokios būklės, kad ilgalaikio perspektyvumo tikėtis negalima (iki 5-10 metų);

Be perspektyvumo - medis netinkamame areale, galimai su labai trumpu numatomu išlaikymo laikotarpiu (paprastai medžiai, kuriuos ketinama pašalinti per dvejus metus).

ŽELDINIŲ ARBORISTINIO ĮVERTINIMO KRITERIJAI

Pateikiami arboristinio vertinimo kriterijai. Vertintojas, įvertindamas želdinio ar želdinių būklę, turi vadovautis būtent tokia tvarka.

1. Dendrometriniai duomenys;
2. Želdinių aplinkos įvertinimas:
 - vyraujančių vėjų kryptys, apstatymas pastatais – aukštais, žemais, pastatai turi įtakos vėjo apkrovos dydžiui ar ne, vėjų tunelių susidarymas, santykis su kitais gretimų sklypų ar greta augančiais želdiniais;
 - pastatų aukštis ir insoliacija: želdiniai apšviesti ar pavėsyje;
 - augavietė: dangos, atviras gruntas, grunto būklė – suplūktas, erozija; polajis didelis, mažas;
3. Medžio lajos įvertinimas ir probleminių vietų nustatymas:
 - Lajos forma (būdinga ar nebūdinga tos rūšies individui), subalansuota ar ne, viena viršūnė ar kelios, medžio svorio centro padėtis (viršutinėje, centrinėje medžio dalyje);
 - struktūrinės ydos (V formos šakų suaugimai, silpnas tvirtinimasis prie kamieno);
 - metinių ūglių prieaugis;
 - stresiniai ūgliai;
 - lajos defoliacija;
 - sausos šakos - stambios, smulkios, apytikslis kiekis procentais;
 - grybų vaiskūniai;
 - drevės ar trūkiai;
 - ankstesni genėjimai;
 - kiti reikšmingi faktai.
4. Kamieno įvertinimas ir probleminių vietų nustatymas:
 - tiesus ar pasviręs, pasvirimo kryptis ir laipsnis;
 - vienas kamienas ar keli kamieniai – kodominantai, kamienų suaugimo vieta, įaugusi žievė, V forma ar Y forma;
 - žievės pažeidimai, drevės, atvira mediena, atšokusi žievė;
 - trūkiai;
 - grybų vaiskūniai;
 - reakcinės medienos prieaugis;
 - genėjimo žaizdos;
 - stresiniai ūgliai;
 - kiti reikšmingi faktai.
5. Šaknų kaklelio ir šaknyno įvertinimas ir probleminių vietų nustatymas:
 - kaklelis užpiltas ar ne;
 - šaknų aktyvioji zona (bent sulig lajos projekcija) užpilta ar nukasta, po danga (maždaug procentais);
 - dirvožemio trūkiai ar pakilimai;
 - grybų vaiskūniai;
 - drevės;
 - apsigiję šaknys;
 - kiti reikšmingi faktai.
6. Medžio gyvybingumas – aukštas, vidutinis, žemas.
7. Medžio stabilumas – geras, paveiktas, stipriai paveiktas.
8. Medžio perspektyva. Medžio perspektyvumas paprasčiau apibūdina numatomą jo gyvavimo laiką konkrečioje vietoje atsižvelgiant į individo būklę (gyvybingumą, sveikatos būklę, stabilumą):
 - Ilgalaikis perspektyvumas: medis tinkamoje vietoje ir tvarus dešimtmečiais (numatoma daugiau nei 10 metų);
 - Trumpalaikis perspektyvumas (laikinas perspektyvumas): medis laikinai toje vietoje arba tokios būklės, kad ilgalaikio perspektyvumo tikėtis negalima, pvz.: užgožtas, bedžiūstantis, apniktas ligų ir pan., (iki 5-10 metų).
 - Jokio perspektyvumo: medis netinkamoje vietoje (projektiniai sprendiniai, visiškai užgožtas greta augančių medžių, ir pan.), galimai su labai trumpu numatomu išlaikymo laikotarpiu (paprastai medžiai, kuriuos ketinama pašalinti per dvejus metus).
9. Apibendrinimas;
10. Išvados
11. Rekomendacijos: probleminių vietų pašalinimo arba sumažinimo būdai ir jų aprašymas.

Reikia turėti omenyje, kad bet kuri medžio vertinimo metodika turi tam tikrų apribojimų. Žemiau pateikiame tam tikrus aspektus, į kuriuos turi būti atsižvelgta gavus medžio vertinimo rezultatus.

Medžio keliamos grėsmės vertinimas:

- apribotas specifiniu grėsmės faktorių nustatymo procentu ir gali neapimti kažkurio vieno grėsmės faktoriaus;
- apima žymią daugumą žinomų ar nustatytų objektų, kurie gali būti pažeisti medžio virtimo atveju; apima tik matomą ar aptinkamą vertinamo medžio būklę;
- ne visi defektai aptinkami ir ne visi virtimo ar lūžių atvejai numatomi;
- **laikotarpis, kuriam vertinamas medis, jokių būdu negali būti laikomas kaip medžių grėsmės keliamo pavojaus „garantinis laikotarpis“;**
- **bet kuris medis, nepaisant jo būklės, išvirs ar nulūš veikiamas išorinių jėgų, kurios stipriai viršija jo aplinkai įprastų išorinių jėgų veikimą.**

Medžio būklės vertinimas ir nustatymas vykdytas 2024 m. gegužės mėnesio gale, vegetacijos metu. Medžiui nustatyta rūšis, aukštimačiu Nikon Forester II išmatuotas medžio aukštis, matavimo juosta išmatuotas kamieno skersmuo 1,30 m aukštyje nuo žemės paviršiaus. Medžio būklė vizualiai įvertinta ir nustatyta vadovaujantis „Želdinių atkuriamosios vertės įkainių“ (Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-343) antru priedu, kur būklė skirstoma į 4 kategorijas:

1. gera – medžiai sveiki, normaliai išsivystę, lapija (spygliai) tanki, vienodai išsidėsčiusi, lapai ir spygliai normalaus dydžio ir spalvos, ligų ir kenkėjų požymių, žaizdų, stiebo ir skeletinių šakų pažeidimų, drevių nėra;
2. patenkinama – medžiai sveiki, bet ūglių prieaugis nedidelis, mažesnis sulapojimas, laja netolygiai išsivysčiusi, stiebas su nedideliais mechaniniais ir kenkėjų pažeidimais, nedidelėmis drevėmis;
3. nepatenkinama – medžiai akivaizdžiai nusilpę, stelbiami kitų medžių, stipriai pažeisti ligų ar kenkėjų, laja silpnai išsivysčiusi, yra džiūstančių ir nudžiūvusių skeletinių šakų, ūglių prieaugis nedidelis arba jo visai nėra, medžiai sausaviršūniai, stiebai yra pažeisti mechanškai, juose yra didelių drevių arba mažose drevėse matomas medienos suminkštėjimas ir išretėjimas, pakeltos medžio šaknys;
4. bloga – žaliuoja mažiau kaip 50 proc. lajos, išpuvę daugiau kaip 40 proc. kamieno (puvinys gali būti nematomas, bet pastebimas nupjovus medį).

Literatūra ir šaltiniai

Julian A. Dunster. (2017). Tree Risk Assessment Manual (Second edition). International Society of Arboriculture, Champaign, Illinois 61826-3129, USA.

Sharon J. Lilly. (2010). Arborists' Certification Study Guide. International Society of Arboriculture, Champaign, Illinois 61826-3129, USA.

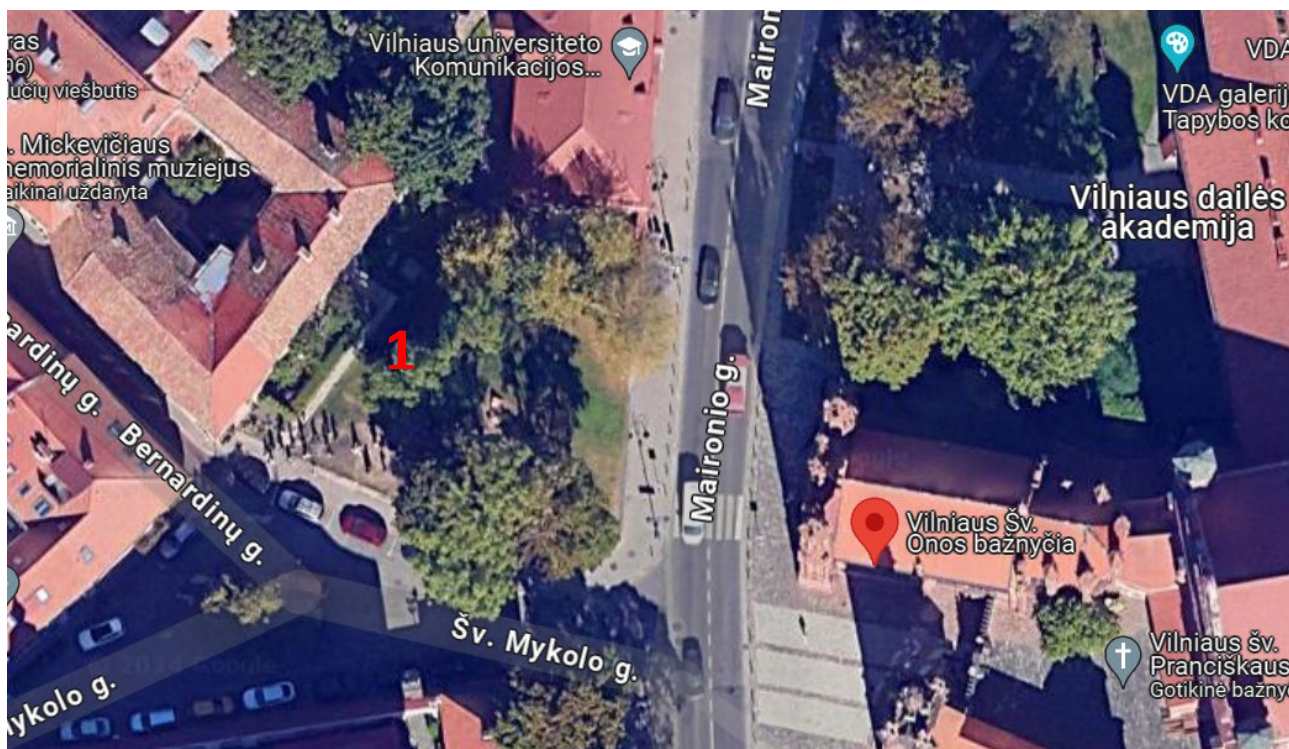
Žilinskas R., Bakys R., Deveikis S., Jurkonis N. (2020). Medžių būklės ekspertizės metodikos projekto apmatai – aprėptis, prieštaros, sprendimo būdai. *Darnios aplinkos vystymas*, Klaipėda, 1 (17), p. 122–135. Prieiga internete: <http://ojs.kvk.lt/index.php/DAV/article/view/153/120>

2008 m. birželio 26 d. LR AM įsakymas Nr. D1-343 Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo. Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.323695>

Žilinskas R. Arboristinis vertinimas: atmintinė projektotojams ir vertintojams. Prieiga internete: <http://www.vilniausparkai.lt/uploads/ARBORISTINIS%20VERTINIMAS%20redaguota%20kalba.pdf>

TRUMPAS SITUACIJOS ĮVERTINIMAS

Vertinamas medis auga šv. Mykolo ir Maironio gatvių sankirtoje esančiame skvere (kitai vadinamame šv. Onos bažnyčios skvere), vakariniame krašte.

Pav. 1. Bendras medžio augavietės situacijos vaizdas. Vertinamas medis pažymėtas Nr.1.

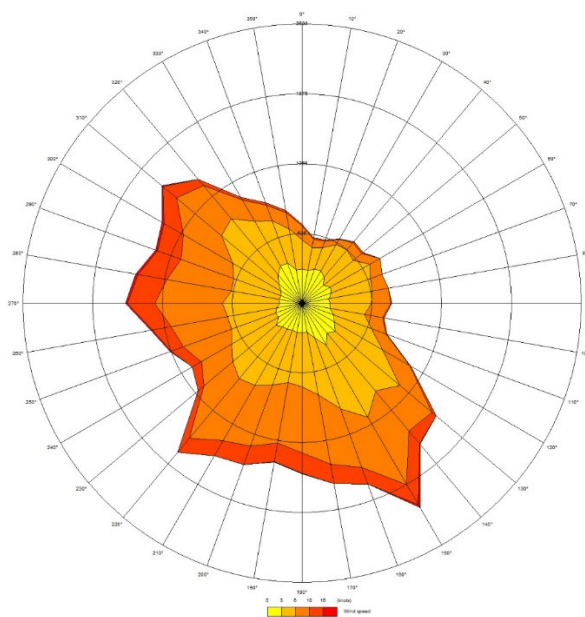

Pav. Nr. 2. Situacijos foto. Uosis iš rytinės pusės. Kairėje pusėje pietinis liemu, dešinėje – šiaurinis.

Uosio augavietės polajis stipriai suplūktas, kadangi ši vieta tapo tranzitine: skvero klevų pavėsyje sustatyti suoleliai, taip pat atsiveria vaizdas į šv. Onos bažnyčią. Polajyje vietomis neauga net žolė, atviro suplūkto grunto zonos.

Medžių apšviestumas. Apšviestumo situacija palanki, vegetacijos metu yra pilnai apšviestas, kadangi auga skvero vakariniame krašte atviroje vietoje. Nors greta pietinėje pusėje) yra klevų grupė, didelės įtakos liepos apšviestumui nesudaro, rytinė ir pietinė pusės atviros.

Vėjų poveikis. Vėjų rožės duomenimis, Vilniuje vyrauja pietinių krypčių vėjai. Medis puikiai prisitaikęs prie vyraujančių vėjų apkrovų, ekstremalių pokyčių (vėjų tunelių) nėra.

Pav.Nr.2 – vėjų rožė Vilniuje 2011-2016 m

ATSAKYMAI Į EKSPERTIZEI PATEIKTUS KLAUSIMUS

1. Paprastojo uosio, augančio šv. Mykolo ir Maironio gatvių sankirtoje esančiame skvere, Vilniuje, būklė esamu momentu ir perspektyva.

Vertinamam medžiui priskirtas sąlyginis numeris.

1. Paprastasis uosis (*Fraxinus excelsior*)

Skersmuo – 68 cm;

Aukštis – 16 m;

Būklė – (3);

Pav.3-4-5. Uosio pietinė, vakarinė ir šiaurinė pusės

Vadovaujantis aukščiau paminėta metodika, reglamentuota AM ministro įsakymais, želdinių būklė vertinama naudojant 4 balų skalę nuo (1 – gera būklė, 2 – patenkinama, 3 – nepatenkinama, 4 – bloga). Remiantis šia metodika, esamu momentu medžio Nr.1 būklė vertinama kaip nepatenkinama (3 balai).

Vadovaujantis kitomis aukščiau paminėtomis metodikomis, medis priskiriama patenkinama būklė su tam tikrais neesminiais nuokrypiais: stabilumas, pasvirimas, ir pan., kuriuos galima ištaisyti arba sumažinti jų poveikį tam tikromis priežiūros priemonėmis.

Vizualiai vertinant medžio Nr. 1- paprastojo uosio - fiziologinį gyvybingumą, matoma, kad prieš keletą metų medis buvo nuodijamas nežinomos kilmės medžiaga įterpiant ją į kamieną išgręžus skylės.

Pav. 6-7. Gręžimo žymės medžio kamieno

Nepaisant didelės žalos – didelė kamieno ir skeletinių šakų dalis medienos žuvusi - stebimas didelis reakcinės medienos prieaugis, iš išlikusios gyvos medžio dalies formuojamos funkcinės kolonos, palaikančios aukštą medžio gyvybingumą. Medis sudarytas iš dviejų liemenų, sąlyginai pavadintais šiauriniu ir pietiniu. Šiaurinis liemuo atskirtas nuo pietinio didele negyvos medienos zona, tačiau turi dvi besiformuojančias funkcines kolonas, kurios palaiko gyvybingą lają, atlieka transpiracijos ir asimiliacijos produktų transportavimo funkciją. Šiaurinio liemens laja yra aukštesnė už pietinio, tačiau ženkliai retesnė. Pietinio liemens laja žemesnė, tačiau daug tankesnė, vidus pilnai užpildytas naujais metiniais ūgliais bei smulkiomis šakomis. Abiejų liemenų lajoje matomas normalus metinių ūglių prieaugis. Tai rodo, kad medžio fiziologinis gyvybingumas stabilizavosi po padarytos didžiulės žalos jį nuodijant. Viršutinė lajos dalis retesnė, matomos sausos šakos, tačiau pagrindinė lajos dalis tanki, gyvybinga, pilnai leidžianti medžiui normaliai funkcionuoti.

Medžio gyvybingumas vertinamas kaip aukštas – medis gyvybingas ir gali normaliai funkcionuoti.

Nepaisant aukšto gyvybingumo, uosis turi didelių struktūrinių ir biomechaninių problemų. Didelės negyvos medienos zonos nuolatos kolonizuojamos medieną ardančių grybų, tad jos struktūra nuolat silpnės, prasidės medžio atsidalijimas, drevėjimas. Netolimoje ateityje galimas šiaurinio liemens išlūžimas, kadangi jis labiau pažeistas ir turi didesnę kiekį žuvusios medienos. 10 – 15 metų, pritaikius tam tikras priemones, medis problemų nekels. Vėliau, dėl grybų poveikio susilpnėjęs žuvusios medienos struktūrai, gali prasidėti medžio atsidalijimo ir drevėjimo procesai.

Medžio stabilumas vertinamas kaip stipriai paveiktas.

Vertinant bendrą medžio perspektyvą iš matomų esamu momentu faktorių, **medžio perspektyvumas vertinamas kaip trumpalaikis (medis gali gyvuoti iki 10 metų).**

Pabrėžiama, kad būklė ir perspektyva vertinami einamu momentu esant įprastinėms medžio augimui sąlygoms. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog bet kuris medis, nepaisant jo būklės, išvirs ar nulūš, kai išorinės jėgos stipriai viršys jo aplinkai įprastų išorinių jėgų veikimą.

Norint prailginti medžio gyvavimo laikotarpį, reikalinga supurenti medžio polajo zoną ir dar bent 2 m nuo lajos krašto į išorę orinio kastuvo arba injektoriaus pagalba, įterpti į dirvožemį biostimuliatorių ir mikrobiologinių preparatų; atlikti šiaurinio liemens lajos perimetro redukciją sulyginant abiejų liemenų lajų aukščius; sutvirtinti abu liemenis 4 t dinaminėmis jungtimis aukštesniame ir žemesniame lygyje. Reikalinga stebėti medžio būklę ir po 3 metų atlikti dar vieną išsamų būklės vertinimą.

IŠVADOS

1. Maironio ir šv. Mykolo gatvių sankirtoje esančiame skvere (arba šv. Onos bažnyčios skvere) augančio paprastojo uosio gyvybingumas aukštas, biomechaninis stabilumas stipriai paveiktas, būklė nepatenkinama.
2. Medžio perspektyva trumpalaikė.
3. Norint prailginti medžio gyvavimo laikotarpį, reikalinga supurenti medžio polajo zoną ir dar bent 2 m nuo lajos krašto į išorę orinio kastuvo arba injektoriaus pagalba, įterpti į dirvožemį biostimuliatorių ir mikrobiologinių preparatų; atlikti šiaurinio liemens lajos perimetro redukciją sulyginant abiejų liemenų lajų aukščius; sutvirtinti abu liemenis 4 t dinaminėmis jungtimis aukštesniame ir žemesniame lygyje.
4. Reikalinga stebėti medžio būklę ir po 3 metų atlikti dar vieną išsamų būklės vertinimą.

EKSPERTO KVALIFIKACIJA

Renaldas Žilinskas, profesionalus arboristas.

Kvalifikacijos: Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas arboristas – *European Tree Worker (ETW)* (2017), Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas senolių medžių priežiūros specialistas – praktinis lygmuo (2020), Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas Arboristikos techninis ekspertas (*European Tree Technician (ETT)*) (2020).

Nepriklausomas želdynų ir želdinių ekspertas (2022) (internetinė prieiga: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/gyvoji-gamta/nepriklausomo-zeldynu-ir-zeldiniu-eksperto-kvalifikacijos-atestatai>).

CERTIFICATE

RENALDAS ZILINSKAS, LT

Date of birth: 1968-04-02

ID: 006039

successfully passed the examination as

European Tree Technician

Date and place of the certification:

2020-10-09, Krakow, PL

Jonathan Cocking

President of the European Arboricultural Council e.

Marek Siewniak

Head of the Polish examination board

/Logotipas: EATT
Europos arboristikos techninis ekspertas/

PAŽYMĖJIMAS

RENALDAS ŽILINSKAS, Lietuva

gimimo data 1968-04-02

ID: 006039

sėkmingai išlaikė

Europos arboristikos techninio eksperto

egzaminą

Sertifikavimo data ir vieta:

2020-10-09, Krokuva, Lenkija

/Parašas/

Jonathan Cocking

Europos arboristikos tarybos prezidentas

/Parašas/

Marek Siewniak

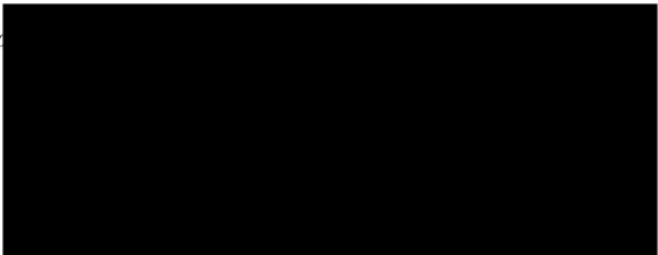
Lenkijos egzaminų komisijos pirmininkas

Projektas vykdomas remiant Europos Bendrijai per *Leonardo-da-Vinci* programą

Marijampolė, 2022-01-18

Vertimą atliko vertėja Rasa Klikūnienė. Su LR BK 235 straipsniu, numatančiu baudžiamąją atsakomybę už melagingą ir žinomai neteisingą vertimą, vertėja supažindinta.

Vertėjų biuro UAB „Eurolingvo“
direktore Rasita Treinienė.

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

RENALDAS ŽILINSKAS

(vardas ir pavardė asmens, kuriam išduotas nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos pažymėjimas)

**NEPRIKLAUSOMO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ EKSPERTO
KVALIFIKACIJOS ATESTATAS
2022-02**

(išdavimo data ir registracijos Nr.)

Šis atestatas patvirtina, kad asmuo, kuriam jis išduotas, atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, keliamus nepriklausomam želdynų ir želdinių ekspertui, ir turi teisę atlikti želdynų ir želdinių būklės ekspertizę.

Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestatas galioja neterminuotai.

Direktorė

Milda Račienė

(pareigos, parašas, atestatą išduodančio asmens vardas, pavardė)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Nepriklausomų želdynų ir želdinių ekspertų kvalifikacijos atestatas (arboristas@kzeg.lt)
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-17 Nr. (26)-NŽE-2
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	MILDA RAČIENĖ, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-17 10:12:04
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-17 10:12:21
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-21 - 2024-09-20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė, Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-17 10:37:58
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2022-02-17 10:38:14
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-02-17 atspausdino Danguolė Petravičienė
Paieškos nuoroda	